

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterede problemer

Oslo 29.januar 2018

Skriftlig innspill til Helse- og omsorgskomiteen vedr høring 2.februar 2018

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon er landet største interesse- og paraplyorganisasjon med 124 medlemmer som igjen representerer nærmere 200 ulike virksomheter innenfor hele rusfeltet.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon er glad for det store ruspolitiske engasjement gjennom disse tre representantforslagene. Fagrådet er dessverre forhindret i å delta i selve høringen, men sender et skriftlig innspill.

Rusfaget – mindre faglig autonomi?

Representantforslagene tar for seg viktige områder innenfor rusfeltet. Forslagene går delvis inn i hverandre. Fagrådet undres nok over om rusfeltet har mindre faglig autonomi enn andre fagområder. Det kan se ut som skille mellom fag og politikk her er mindre.

Alle partier og fagmiljøer vil ha en kunnskapsbasert politikk og faglig utvikling. Da må politisk og faglig ideologi og personlige erfaringer legges til side og i større grad legge til grunn forskning og erfaringer fra anerkjente miljøer.

Frivillighet er det førende prinsipp

Fagrådet vil i vårt innspill ikke gå nærmere inn i alle detaljer i teksten og forslagene. Men vi må påpeke at frivillighet er det førende prinsipp i norsk rusbehandling. I forslag 29 S kan det se ut som om sanksjoner og tvang er det førende prinsipp.

LAR behandling er rusfri behandling

I forslag 99 S står det at «Målet med behandlinga av stoffavhengnad i Norge bør fremleis vere at brukaren skal bli stoffri, medan legemiddassistert rehabilitering (LAR) skal vere eit supplement». Det må understrekes at i LAR anses pasienten som rusfri og at LAR er en selvstendig behandlingsmetode som pasienten kan velge i samråd med sin lege/ruskonsulent. Bruk av illegale rusmidler for personer som deltar i LAR anses som rusbruk og ikke sidemisbruk. Ved utgangen av 2016 var det 7554 personer i LAR.

Forslaget om å tilby gratis langtidsvirkende prevensjon for kvinner i LAR er allerede bestemt og inntatt i LAR retningslinjene.

NOU-utvalg

Det er et politisk flertall for å sette ned et NOU utvalg for gjennomgang av norsk ruspolitikk med henblikk på å flytte ansvaret for reaksjoner på bruk og besittelse av narkotika fra justis til helse.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www.rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterede problemer

Fagrådet støtter nedsettelse av et slikt utvalg som både forslag 29 S og 99 S har i seg. De to forslagene har noe ulik argumentasjon og ulike premisser for forslaget. Fagrådet mener at det er mest riktig at Helse- og omsorgsdepartementet ved statsråden setter ned utvalget og fastsetter mandatet. Da vil Stortinget få en sak til behandling i løpet av denne perioden som har hatt en grundig utredning i et kompetent utvalg. Derfor kan vi ikke støtte det premisset som 99 S har lagt til grunn, forbudet skal videreføres som i dag. Fagrådet støtter det forslagsstillerne senere skriver «alle sider ved Portugalmodellen bør bli greidd ut nærare».

Utgangspunktet for et utvalg må være at ny ruspolitikk skal gi bedre forebygging, bedre rusbehandling og bedre reintegrering for rusavhengige. En ny ruspolitikk skal først og fremst ha som formål å hjelpe rusavhengige. For Fagrådet er ikke legalisering svaret. Vi ønsker å la helsevesenet fremfor justissektoren møte de rusavhengige. Salg bør fortsatt være inntatt i straffeloven.

Men fordi vi vet at endringer gjennom et NOU utvalg vil ta flere år, er det mulig å gjennomføre noen av forslagene som ikke vil påvirke utvalgets arbeid i vesentlig grad.

Ny overdosestrategi må inkluderes i en utredning

Fagrådet støtter representantforslag 76 S om ny overdosestrategi med revisjon hvert fjerde år. Vi liker alle de fire punktene og synes det er riktig vei med utvidede målgrupper og nye medikamenter. Fagrådet mener det store antall narkotikautløste dødsfall er en av grunnene til at Norge bør overføre ansvaret for oppfølging fra justis til helse. Derfor må overdoseproblematikk inkluderes i en utredning. Overdosestrategien for perioden 2014 – 2017 har ikke nådd målsettingen om nedgang i antallet overdoser.

Å redusere narkotikautløste dødsfall er krevende. Det kjenner Fagrådet og våre medlemmer godt til. Det er viktig at tiltakene er kunnskapsbasert slik at de vil å hindre dødsfall. Prioritet nummer en må være å redde liv. For Fagrådet betyr det at igjen at faglig og politisk ideologi må legges til side slik at virkningsfulle tiltak kan iverksettes.

Brukerrom

Vi har i dag to sprøyterom i Norge, i henholdsvis Oslo og Bergen. Fagrådet er ikke kjent med at flere kommuner planlegger å opprette sprøyterom da det er et relativt kostbart tiltak. Fagrådet støtter forslaget om å endre fra sprøyterom til brukerrom. Med det følger at

- Røyking av heroin må tillates
- Injisering av andre stoffer enn heroin tillates

Sprøyterommet har (minst) to hensikter. For det første skal det være mulig å sette sprøyter under trygge forhold for å hindre dødsfall. For det andre er sprøyterommet en kontaktarena for helsepersonell for å gi råd og veiledning om rett sprøytebruk men også for å kunne komme i dialog om andre hjelpetiltak.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www.rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer

Flere legemidler i LAR

Fagrådet mener det bør bli flere tilgjengelige medikamenter i Legemiddelasistert rehabilitering (LAR). Hvilke medikamenter bør være en faglig og ikke en politisk vurdering.

Fagrådet har i tidligere høringer i komiteen gitt uttrykk for at heroinassistert behandling har fått for stor plass i debatten. Bruk av heroinassistert behandling gir også noen assosiasjoner som gir en fordomsfull tilnærming. Utviklingen skjer i stor fart og Fagrådet mener at vurdering rundt hvilke medikamenter som skal brukes, bør være basert på en faglig vurdering og retningslinjer. Vi skal samtidig være forsiktig slik at vi ikke havner i situasjoner hvor legemiddelindustrien bidrar til avhengighet slik vi har sett fra USA.

Fritak for egenandeler

Fagrådet støtter det forslagsstillerne i forslag 99 S skriver om at rusavhengige må fritas for egenandeler i helsevesenet. Det er gode grunner for det. Ut fra enkeltmenneskelige hensyn bedre helse og økt levealder men også ut fra smittevern hensyn er det viktig at barrierer for å oppsøke helsevesenet fjernes for denne gruppen.

Avslutning

Fagrådet setter pris på stort politisk engasjement på rusfeltet. Det er viktig at det settes ned et utvalg slik at vi får en god gjennomgang og endringer basert på kunnskap og internasjonale erfaringer. På områder hvor det er stor faglig og politisk enighet bør det kunne gjennomføres endringer umiddelbart.

Med hilsen

Jan Gunnar Skottedalen

Leder

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo

telefon 22 42 44 77

e-post: fagraadet@rusfeltet.no

www.rusfeltet.no

organisasjonsnummer 975 688 623